



ANA VIDIĆ

# Istraživači 21. stoljeća

Edukativno događanje za djecu vrtića, osnovnih i srednjih škola  
u Pazinu te za učitelje i nastavnike

Petak, 22. studeni 2019.

Spomen Dom, Šet. Pazinske Gimnazije 1, Pazin

## ISTRAŽIVAČI 21. STOLJEĆA

Istraživači 21. stoljeća pred kojima predstoji uzbudljiva budućnost su naša djeca koja prva znanja i vještine stječu u vrtiću i osnovnoj školi. Početkom novog tisućljeća, zahvaljujući velikim iskoracima u istraživanjima kognitivnog razvoja djece, dolazi do značajnih promjena u obrazovanju, posebice u prirodoslovnom kurikularnom području koje je usko vezano uz brojna nova zanimanja 21. stoljeća. Naglasak je na razvoju kompetencija, vještina i trajnih znanja koje učenici mogu dalje primjenjivati u interdisciplinarnom kontekstu. Znanstveno obrazovanje treba svoj djeci od rane dobi bez obzira što će kasnije raditi u životu. Ono se gradi oko tema koje su važne za život i našu budućnost uz pomoć suvremenih metoda baziranih na problemskoj, istraživački orijentiranoj i izvanučioničkoj – terenskoj nastavi.

Učionice 21. stoljeća su zaštićena područja, muzeji, edukativni i prezentacijski centri. U okviru ovog događanja demonstrirat ćemo ogromne potencijale izvanučioničke i problemski orijentirane nastave u Hrvatskoj. Intencija suvremenog obrazovanja je nekadašnje neformalne programe, koji su se provodili u lokacijama kao što su muzeji, parkovi prirode i nacionalni parkovi, zoološki vrtovi i dr., integrirati u formalni obrazovani sustav. Formalni sustav treba izaći iz učionica i otići na te lokacije na kojima djeca kroz praktična iskustva stječu nova znanja. U suvremenom obrazovanju izvanučionička nastava je jedan od najučinkovitijih oblika nastave. Smatra se da je obrazovni sustav to napredniji što ima više izvanučioničke nastave.

PROGRAM DOGAĐANJA - 22. studeni 2019.

- 10,00-11,00 Radionice za vrtiće
- 11,00-13,30 Radionice za osnovne škole
- 13,30-15,30 Radionice za srednje škole

## PREGLED EDUKATIVNIH RADIONICA

1	Speleološki klub Ursus spelaeus  Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području općine Rakovica	Nataša Cvitanović Hrvoje Cvitanović  <b>Špilje – čuvari paleontološke i arheološke baštine.</b>	Upoznavanje djece, učitelja i nastavnika s paleontološkim i arheološkim potencijalom speleoloških objekata.
2	Ustanova Zoološki vrt grada Zagreba	Ivana Kovarik Antonović Dijana Beneta  <b>1. „Siguran let – edukacija o sprječavanju kolizije divljih vrsta ptica sa staklenim površinama“</b> <b>2. „Čiji je tata najjači“ - podizanje svijesti o invazivnim i autohtonim vrstama.</b>	1. Siguran let - uz gubitak staništa i predatore, kolizija s objektima izgrađenim od strane ljudi, pa tako i staklenim površinama, jedna je od najvećih prijetnji za divlje ptice. Radionica je namijenjena srednjim i osnovnim školama. Učenicima će se predstaviti na koji način se mogu uključiti u volonterske aktivnosti prikupljanja podataka o koliziji te će se predstaviti alati za smanjenje kolizije ptica u neposrednoj okolini vlastitog doma. 2. Čiji je tata najjači – radionica je namijenjena svim uzrastima, korisnike radionice će se upoznati s problematikom invazivnih vrsta, važnosti očuvanja autohtonih vrsta te na koji načine se mogu aktivno uključiti u očuvanje lokalne biološke raznolikosti.
3	Javna ustanova za upravljanje geomorfološkim spomenicima prirode „Pećinski park Grabovača“	Milković Jelena Paral Mario Špehar Tomislav  <b>Čudesni svijet krša</b>	Cilj radionica je upoznati učenike s krškim reljefom i podzemnim svijetom Like, čudesnim noćnim stvorenjima (šišmišima), mirisima šume i različitim vrstama stijena i minerala. (1 - 4 razred) uz pomoć slikovnice „Kapljica i kamen“ naučit će nešto više o špiljskom nakitu, upoznati se s faunom pećinskog parka, izrađivat će papirnate šišmiše ili se okušati u „lovu na medvjede“. (5 – 8 razred) naučit će nešto više o flori i fauni pećinskog parka, procesu kristalizacije u špiljama te vidjeti uzorce različitih stijena, minerala i fosila .

4	Javna ustanova „Park prirode Medvednica“	Denis Kovačić Sanja Končar Andrea Kostelić  <b>Šuma oko nas</b>	Šuma oko nas je zajednički nazivnik edukativnih programa koje provodimo u PP Medvednica a namijenjeni su djeci vrtičke dobi i osnovnih škola. Programi obuhvaćaju teme: Mreža života (hranidbeni lanac), Ptice i crvi (Mimikrija), Orientacija, Jedan dan u životu šišmiša (edukacija posvećena šišmišima), Šumska pustolovina (niz zabavnih igara s predmetima iz šume)
5	Arheološki muzej Istre	Petar Krnjus Darko Komšo Maja Čuka  <b>Arheologija u pećinama</b>	Prezentacija arheoloških nalazišta u speleološkim objektima, posteri o istraživanju Šandalje, predavanje o metodologiji arheologije u speleološkim objektima (korištenje nivela, sita, alata, eventualna izrada sonde...)
6	Javna ustanova Aquatika – Slatkovodni akvarij Karlovac	Ivana Kaleb Vuletić Juraj Petravić  <b>Tko živi u našim rijekama i koliko su naše rijeke čiste?</b>	Upoznati čemo djecu s tipičnom krškom rijekom. Prezentirati čemo vrste riba koje žive u određenim zonama rijeke te pojedine njihove značajke. Naglasiti čemo iznimno bogatstvo ihtiofaune u Hrvatskoj kao europskoj državi sa najvećim brojem slatkovodnih vrsta riba, kao i iznimno broj endemske vrsta. Istaknut čemo važnost očuvanja čistoće rijeka i bioraznolikosti ribičkog svijeta u njima.  Prezentirati čemo uređaje za određivanje kemijsko-fizikalnih parametara rijeke: pH vode, temperatura vode, karbonatna i ukupna tvrdoća vode, nitriti, nitrati, fosfati, kloridi, alkalinitet. Nepovoljni rezultati ovih mjerjenja mogu ukazivati na ekološko zagađenje rijeka te kao takvi predstavljati opasnost za život riba.
7	Institut Ruđer Bošković  Matematički odsjek PMF, Sveučilište u Zagrebu	Milivoj Uročić Mea Bombardelli  <b>Atomske jezgre, svuda oko nas</b>	Pomoći jednostavnog ali točnog modela, nastojati čemo objasniti porijeklo kemijskih elemenata, nuklearnu fiziku i radioaktivnost. Za mlađe uzraste također želimo pokazati uzorke elemenata i osnovne činjenice o nekim od njih. Namjeravamo izložiti i kartu izotopa, stabilnih i radioaktivnih.

<b>8</b>	Javna ustanova Park prirode Učka	Andrea Stojaković Hrvoje Krivošić  <b>Kroz igru o Učki nauči</b>	Radni listići za školsku djecu od 1.-4. razreda OŠ, prilagođeni nastavi u dотичном razredu
<b>9</b>	Astronomsko društvo Višnjan  Znanstveno edukacijski centar Višnjan	Nina Trinajstić Petar Čuček  VRTIĆ:  <b>1. Moj vulkan</b> <b>2. Nevidljiv svijet oko nas</b>  OŠ i SŠ:  <b>3. Minerali</b> <b>4. Zaviri u mikro svijet</b> <b>5. Slonovska pasta</b>  Viši razredi OŠ, SŠ:  <b>6. DIY mikroskop (video tutorial)</b> <b>7. DIY hologram (video tutorial)</b>	<p>1. Moj vulkan Sudionici će se imati prilike upoznati sa kemijom kroz izvođenje pokusa reakcije sode bikarbune i octene kiseline.</p> <p>2. Nevidljiv svijet oko nas Sudionicima će biti dostupna lupa, te preparati živih i ne živih objekata. Promatranjem istih će se produbiti razumijevanje svijeta oko sebe i uvidjeti mikroskopska građa.</p> <p>3. Minerali Sudionicima će biti predstavljeni različiti minerali, te će moći odrediti tvrdoću pomoću dostupnih materijala.</p> <p>4. Zaviri u mikro svijet Sudionici će iz pripremljenog akvarija moći uzorkovati željene materijale, te ih pregledati pod mikroskopom. Biti će dostupni i pripremljeni preparati i bakterijske kulture.</p> <p>5. pH oko nas Kiselost ili lužnatost važan je koncept koji se načešće objašnjava preko limuna i sapuna. Sudionici će otopinama iz kućanstva uz pomoć crvenog kupusa i indikator papirića odrediti pH i usporediti ih međusobno.</p> <p>6. DIY mikroskop (video tutorial) Sudionicima će se pomoći video tutoriala i izložbenog primjerka DIY mikroskopa pokazati kako mogu samostalno i jeftino izraditi vlastiti mikroskop. Na izložbenom primjerku će se moći vlastitim mobitelom testirati DIY mikroskop sa pripremljenim preparatima.</p> <p>7. DIY hologram (video tutorial) Sudionicima će se pomoći video tutoriala i izložbenog „holograma“ pokazati kako mogu samostalno izraditi holograme.</p>

<b>10</b>	Javna ustanova Natura Histrica	Andrea Deklić Mladen Perčić  <b>Zaštita prirode u Istarskoj županiji</b>	Djelatnici Ustanove predstaviti će zaštićene dijelove prirode u Istarskoj županiji, te metode terenskog rada djelatnika Ustanove.
<b>11</b>	Speleološko društvo „Buje“	Paride Pernić  <b>Speleološka oprema i kretanje u speleološkim objektima</b>	Na ovoj radionici djeca će moći upoznati opremu kojom se speleolozi koriste kako bi istraživali te savladavali speleološke objekte i uvjete tih jedinstvenih krških pojava. Moći će razumjeti čemu služe pojedini dijelovi speleološke opreme i isprobati njihovo korištenje u kontroliranim uvjetima
<b>12</b>	Speleološki klub Ozren Lukić	Velimir Ivačić  <b>Mala škola speleologije</b>	Mala škola speleologije je dio projekta „Centar izvrsnosti - Cerovačke šilje“. Predstaviti ćemo program i aktivnosti (edukacije o: speleologiji, geologiji, geomorfologiji, arheologiji, paleontologiji, biospeleologiji) uz izvođenje jednostavnijih laboratorijskih pokusa, igranje edukativnih igara.
<b>13</b>	Hrvatsko biospeleološko društvo	Nikolina Kuharić  <b>Tajnovite životinje pazinskog podzemlja</b>	Uz pomoć binokularne lufe (povećala) proučavati ćemo životinje koje žive u šiljama i jamama u Pazinu i okolicu. Otkrit ćemo kako su se izgledom tijela prilagodile na vječni mrak i malo hrane. Upoznati ćemo se s raznolikim skupinama koje žive u podzemlju i zašto su uopće odlučile živjeti u tom negostoljubivom okolišu. Prikazat ćemo film o ponašanju šiljskih životinja.
<b>14</b>	Fizički odsjek Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilište u Zagrebu  Hrvatsko fizikalno društvo	Dalibor Paar  <b>PMF-Lumen i HFD-STEAM</b>	Programi Hrvatskog fizikalnog društva i PMF-a Sveučilišta u Zagrebu biti će predstavljeni odgajateljima, učiteljima i nastavnicima. Istraživanja u Hrvatskoj potvrđuju da interes djece za STEM područja pada već s višim razredima osnovne škole. Strukturne promjene programa i metoda učenja su spore i u svakom trenutku znatno zaostaju za trenutnom razinom razvoja znanosti i tehnologije. Zato je ideja projekta, sukladno trendovima u suvremenim europskim obrazovnim sustavima, osmisliti STEM intervencije koje će pridonijeti zadanim ciljima.

<b>15</b>	OSMICA – društvo za planinarenje, istraživanje i očuvanje prirodoslovnih vrijednosti	Damir Basara  <b>SpeleoFilmFestival 2019.</b>	Speleološki film je značajan dio rezultata speleoloških istraživanja, budući da na svjetlo dana iznosi prirodne vrijednosti i ljepote impresivnih podzemnih prostora, koji su prije toga bili dostupni tek malom broju ljudi – speleolozima. Tako se može saznati o prirodnim ljepotama, raznolikom životu u podzemlju, rezultatima speleoloških istraživanja te vrijednim znanstvenim spoznajama.
<b>16</b>	Javna ustanova „Priroda“ i Centar za posjetitelje i oporavilište za bjeloglave supove Beli	Petra Stijelja Sunčica Strišković  <b>Creski orli</b>	Radionica „Creski orli“ namijenjena je osnovnoškolskom uzrastu (1.-8. razred) iako se može prilagoditi i predškolskom uzrastu. Sadržaj radionice razlikuje se ovisno o uzrastu, ali uvijek je glavna tema sup, njegove životne navike i ugroženost. 1-2 razred: slaganje puzzli s motivima iz života supova, izrada kutijica u obliku supa 3-4 razred: puzzle i izrada razglednice s radnim listićem 5-6 razred: enigmatika u duetu, rješavanje enigmatskog sadržaja u paru - radni listić 7-8 razred: igra asocijacija (uz pomoć računala/projektora)

Ver. 11/11/2019